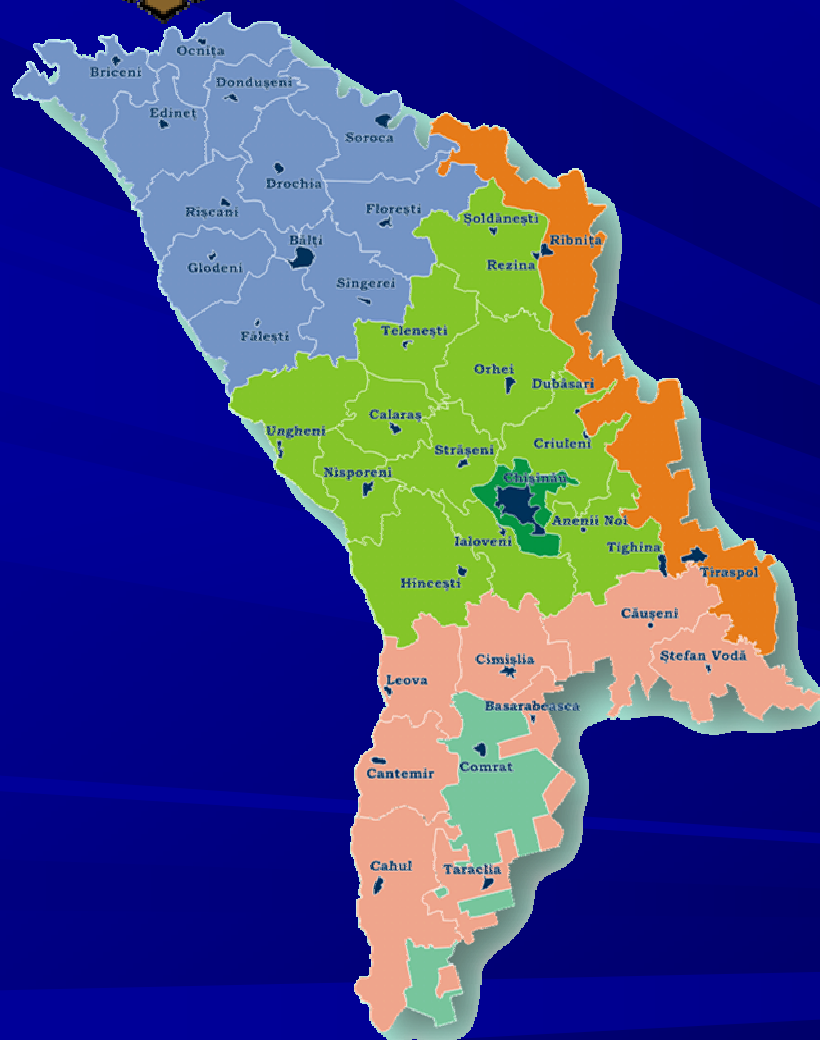

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

**Dezvoltarea regională
în contextul acordului
de asociere UE-RM**

Direcțiile fundamentale de dezvoltare regională în Republica Moldova

- Obținerea unei dezvoltări social-economice echilibrate și durabile pe întreg teritoriul Republicii Moldova
- Reducerea dezechilibrului nivelurilor de dezvoltare social-economică dintre regiuni și din interiorul lor
- Consolidarea oportunităților financiare, instituționale și umane pentru dezvoltarea social-economică a regiunilor
- Susținerea activității APL și a colectivităților locale, orientate spre dezvoltarea social-economică a localităților și coordonarea interacțiunii lor cu strategiile/programele naționale, de sector și regionale de dezvoltare

Regiunile de dezvoltare

3 regiuni de dezvoltare sunt funcționale

- *Regiunea Nord* - 970 mii locuitori
(Nomenclator a unităților teritoriale de statistica european - NUTS 2)
- *Regiunea Centru* - 988 mii locuitori (NUTS 2)
- *Regiunea Sud* - 524 mii locuitori (NUTS 3)

Dezvoltarea regională

Cadrul legal și regulator

Legea privind dezvoltarea regională în Republica Moldova (№438 din 28.12.2006)

Hotărîrea Guvernului cu privire la măsurile de realizare a Legii:

- Regulamentul Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale
- Regulamentul - cadru al Consiliului Regional pentru Dezvoltare
- Regulamentul-cadru al Agenției de Dezvoltare Regională
- Regulamentul de formare și utilizare a mijloacelor Fondului național pentru dezvoltarea regională

Dezvoltarea regională

Cadrul legal, regulator și strategic

- Strategia Națională de Dezvoltare Regională – aprobată martie 2010
- Strategiile de dezvoltare regională:
RD Nord, RD Sud, RD Centru – aprobate în martie 2010
- Documentul Unic de Program cu 56 de proiecte prioritare pe țară – aprobat în august 2010
- Planul Operațional Regional Nord, Centru și Sud – aprobate în iunie 2010.
- Manualul Operațional al FNDR - aprobat în aprilie 2010.

Cadrul instituțional și financiar

Nivel național

- Consiliul național de coordonare a dezvoltării regionale (CNCDR)
- Direcția generală dezvoltare regională a MCDR
- Fondul național de dezvoltare regională

Nivel regional

- Consiliile regionale de dezvoltare (CRD)
- Agențiile de dezvoltare regională (ADR)

Agențiile de Dezvoltare Regionale (ADR)

3 Agenții de Dezvoltare Regională:

- ADR Nord – mun. Bălți, Piața Vasile Alecsandri, 8; www.adrnord.md
- ADR Centru – or. Ialoveni, str. Alexandru cel Bun 33; www.adrcentru.md
- ADR Sud – or. Cimișlia, bd. Ștefan cel Mare 12; www.adrsud.md

▪ Provocările cheie pentru o dezvoltare echilibrată și sustenabilă în Moldova

- Lipsa unei viziuni coordonate de dezvoltare la APL
- Propunerile de investiții dintre APL de nivelele 1 și 2 sunt slab coordonate
- Nu există criterii comune pentru prioritizarea proiectelor de investiții
- Propunerile de investiții nu includ activități-cheie de instruire

▪ **Provocările cheie pentru o dezvoltare echilibrată și sustenabilă în Moldova**

- Propunerile de proiect prezentate de APL adesea nu iau în considerare adecvat prioritățile strategiilor sectoriale și planurile de acțiuni
- Există multe propuneri de proiect nefizabile care se datorează unei planificări inadecvate, tarifelor exagerate pentru servicii publice și lipsei planurilor de întreținere ulterioară

Obiectivele dezvoltării regionale

- Promovarea dezvoltării regionale ca o abordare strategică pentru o planificare a investițiilor mai coordonată, bazată pe strategiile de dezvoltare regională elaborate de diverși actori interesați
- Dezvoltarea și implementarea strategiilor regionale în strânsă coordonare cu strategiile sectoriale

▪ Obiectivele dezvoltării regionale

- Susținerea identificării și dezvoltării propunerilor de proiect de calitate pentru programele de cooperare europeană și FNDR
- Susținerea participării tuturor actorilor interesați și a responsabilității (accountability) prin intermediul Consiliilor Regionale pentru Dezvoltare
- Crearea capacității instituționale a ADR-urilor pentru a facilita inițiativele APL, a sectorului privat și societății civile

Obiectivele dezvoltării regionale

- Îmbunătățirea cadrului legal și instituțional pentru accelerarea unei dezvoltări sociale și economice echilibrate a regiunilor
- Promovarea PPP în regiuni
- Cooperarea partenerilor de dezvoltare internațională în implementarea celor mai bune practici în dezvoltarea regională

Principiile de cooperare între părți în domeniul dezvoltării regionale

- Descentralizarea procesului de luare a deciziilor, de la nivelul central/guvernamental, spre cel al comunităților regionale
- Parteneriatul între toate părțile implicate în domeniul dezvoltării regionale
- Promovarea și respectarea de către părți a principiilor dezvoltării durabile
- Cofinanțarea prin contribuția financiară a părților implicate în realizarea programelor și proiectelor de dezvoltare regională.

Domeniile de cooperare în dezvoltarea regională în AA

- Părțile vor promova cooperare bilaterală a politicii regionale inclusiv:
 - Elaborarea procedurilor și implementarea politicilor regionale
 - Parteneriatul și guvernarea de diferite niveluri
 - Susținerea dezvoltării ariilor dezavantajate și cooperării teritoriale
 - Promovarea comunicării și schimbul strâns de informație și experiență între autoritățile naționale, regionale și locale, sectorul privat și societatea civilă

Domeniile de cooperare în dezvoltarea regională în AA

- Consolidarea cadrului legislativ și normativ prin armonizarea acestuia la standardele UE în domeniul politicii de dezvoltare regională.
- Consolidarea capacităților instituționale și operaționale ale instituțiilor naționale și regionale în domeniile dezvoltării regionale și planificării utilizării teritoriului prin:
 - perfecționarea mecanismului de interacțiune pe verticală și orizontală a APC și APL în elaborarea și implementarea politicii regionale
 - sporirea capacității APL în promovarea cooperării transfrontaliere în conformitate cu reglementările și practica UE
 - desfășurarea activităților de instruire, organizare a vizitelor de studiu și schimbului de experiență.

Domeniile de cooperare în dezvoltarea regională în AA

- Intensificarea cooperării interregionale, interne și internaționale, a celei transfrontaliere, inclusiv în cadrul euroregiunilor, precum și participarea regiunilor de dezvoltare la structurile și organizațiile europene care promovează dezvoltarea economică și instituțională
- Intensificarea cooperării cu Comitetul Regiunilor (CoR) în cadrul Parteneriatului Estic și participarea la proiectele regionale europene, inclusiv în cadrul Strategiei EU a regiunii Dunărene
- Colaborarea cu Comitetul Economic și Social, EURADA, Asociația Europeană a Agențiilor de Dezvoltare Regională, ESPON etc.

Domeniile de cooperare în dezvoltarea regională în AA

- **Atragerea resurselor financiare pentru dezvoltarea regională prin:**
 - implementarea programelor și mecanismelor de susținere financiară a regiunilor pentru impulsionearea dezvoltării infrastructurii și business-ului;
 - atragerea de resurse complementare dezvoltării regionale prin proiecte de cooperare transfrontalieră;
 - impulsionearea activității economice în regiuni prin crearea parcurilor industriale, incubatoarelor de afaceri, a zonelor economice libere și sprijinirea activităților celor existente prin atragerea investițiilor locale și străine și facilitarea activităților economice externe ale acestora;

Domeniile de cooperare în dezvoltarea regională în AA

- **Obținerea asistentei tehnice din partea UE prin:**
 - schimb de experiența și transfer de know how, vizitelor de studiu
 - creșterea nivelului de conștientizare publică în domeniul cooperării transfrontaliere și a nivelului de informare asupra procesului de aderare la UE în cadrul regiunilor transfrontaliere.

Rezultate și acțiuni curente în domeniul facilitării dialogului între UE și RM în dezvoltarea regională

- ✓ Vizita Comisarului European pentru politică regională Johannes Hahn și lansarea dialogului cu Republica Moldova privind politicile regionale
- ✓ Elaborarea planului de acțiuni pentru anul 2011 în contextul lansării dialogului privind politicile regionale
- ✓ Aprobarea și lansarea proiectului twinning UE în domeniul consolidării capacităților naționale în dezvoltarea regională în republica Moldova
- ✓ Lansarea procesului de inițiere a proiectelor pilot de dezvoltare regională în cadrul programului Parteneriatul Estic
- ✓ Lansarea în aprilie 2011 a apelului de proiecte în cadrul programului ENPI CBC.